

نماز جمعه؛ نماز هفتگی جامعه اسلامی

اسلام یک نماز هفتگی دارد که نام آن، نماز جمعه است. در خود قرآن مجید از این نماز به خصوص یاد شده است. به اتفاق تمام مفسرین شیعه و سنی مقصود نماز جمعه است.

خبرگزاری مهر- اسلام یک نماز هفتگی دارد که نام آن، نماز جمعه است. در خود قرآن مجید از این نماز به خصوص یاد شده است. به اتفاق تمام مفسرین شیعه و سنی مقصود نماز جمعه است.

"ای کسانی که ایمان آورده اید؛ چون در روز جمعه برای نماز ندا داده شود پس به سوی ذکر خدا بشتابید و خرید و فروش را رها کنید که این برای شما بهتر است اگر بدانید". (سوره جمعه آیه 9)

نماز جمعه چیست؟ نماز جمعه همان نماز ظهر روز جمعه است، ولی با سایر نمازها اختلاف دارد. اولاً همه نماز ظهرها چهار رکعت است اما نماز ظهر روز جمعه که اسمش نماز جمعه است دو رکعت است و واجب است با جماعت خوانده شود و نماز جمعه در هر نقطه ای که اقامه شود تا دو فرسخ از همه جوانب بر مردم واجب است که در آن شرکت کنند مگر آنکه عذر داشته باشند و در هر نقطه ای که نماز جمعه اقامه شود تا شعاع یک فرسخ حرام است نماز جمعه دیگری اقامه بشود فقط همان یک نماز جمعه باید باشد.

این نماز باید دو رکعت خوانده شود نه چهار رکعت، چرا؟ در احادیث و اخبار بسیار وارد شده و از مسلمات است که این نماز عمومی است این نمازی که همه باید در یک جا جمع شوند و مثل این نماز جماعت ها متفرق نباشند، فرض است که قبل از این نماز دو خطابه انشاء بشود و دو خطابه ایراد بشود و همین دو خطابه جای دو رکعت است.

امیرالمومنین می فرماید: خطبه، نماز است. مادامی که امام خطابه می خواند و مردم گوش می دهند، همه مردم باید سکوت بکنند و حرف او را گوش بکنند و مادامی که او از کرسی پایین نیامده است همه مثل این است که در حال نماز می باشند، البته با یک فرق هایی از قبیل اینکه رو به قبله نشستن و لااقل رو به قبله بودن خود امام که خطبه می خواند در این حال واجب نیست این دو خطابه ای که در آنجا فرض است، به جای دو رکعت از نماز ظهر است

منظور اصلی از اجتماع جمعه

منظور عمده از این همه اجتماع، شنیدن همان خطابه هاست. پس آن خطابه ها چقدر باید دارای اهمیت باشد و جنبه حیاتی داشته آنقدر اهمیت دارد که آنگاه که آواز مؤذن به الله اکبر بلند می شود هر کس در هر جا هست و هر کاری در دستش هست باید بگذارد و بشتابد به سوی نماز جمعه و آن در خطابه را بشنود و سپس دو رکعت نماز را به جماعت بخواند و آن وقت آزاد است. در سوره مبارکه جمعه همین مطلب بیان شده که می فرماید: ای کسانی که ایمان آورده اید هر گاه شما را برای نماز روز جمعه بخوانند فی الحال به ذکر خدا بشتابید و کسب و تجارت را رها کنید که این نماز جمعه از هر تجارت برای شما بهتر خواهد بود پس آنگاه که نماز پایان یافت باز در پی کسب و کار خود روی زمین منتشر شوید و از فضل خدا روزی طلبید و یاد خدا بسیار کنید تا مگر رستگار و سعادتمند گردید.

محتوای خطابه های جمعه

حالا که خطابه نماز جمعه اینقدر اهمیت دارد که منظور عمده از این اجتماع شنیدن همان خطابه هاست، آیا در آن خطابه ها و سخنرانی ها چه حرف هایی باید زده بشود؟ اول حمد و ثنای الهی، دوم درود بر خاتم الانبیاء و ائمه دین سوم موعظه و یک سلسله مطالب لازم، چهارم قرائت سوره ای از قرآن این ماده ای است که آنجا هست، ماده ای است که ما در اسلام داریم. حضور در این اجتماع خیلی اهمیت دارد.

روایت امام هشتم درباره خطبه جمعه

در خطبه جمعه علاوه بر حمد و ثنای الهی و ذکر نام رسول اکرم (ص) و ائمه دین و یک سوره قرآن، عنداللزوم خطیب مطالب لازمی را برای مسلمین بگوید. در وسائل الشیعه جلد اول، صفحه 457 در ضمن احادیث مربوط به خطبه جمعه حدیثی از حضرت رضا (ع) نقل

شده است: علت اینکه خطبه در روز جمعه قرار داده شده این است که روز جمعه از نظر اسلام روز اجتماع عمومی است و همه باید در اجتماع روز جمعه جمع شوند. خداوند با تشریع این دستور خواسته است که این وسیله ای باشد برای رئیس و پیشوای جمعیت که آنها را موعظه کند و به طاعات ترغیب کند، از معصیت و گناه بترساند و دیگر اینکه مردم را آگاه کند به مصلحت های دینی و مصلحت های دنیایی شان و مصالح واقعی مردم را به آنها بگوید.